

AKTIVITETSREGNSKAP 2016 FOR DIABETESFORBUNDET

	2016 regnskap	2016 Budsjett	Noter	2015 regnskap
1 ANSKAFFEDE MIDLER				
a) Medlemskontingent	-13 122 393	-13 240 000		-12 484 039
b) Tilskudd				
i) Offentlige	-18 779 318	-18 734 000	1	-19 105 246
ii) Andre	-11 607 960	-9 659 000	2	-5 476 300
c) Innsamlede midler, gaver mv.				
i) Gaver, arv	-5 697 355	-500 000	3	-632 437
ii) Gaver, arv til forskning	-213 558	-400 000	3	-60 086
d) Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter				
i) Aktiviteter oppfyller formålet				
Kursavgifter	-1 493 048	-2 087 000		-3 303 550
Sponsorinntekter	-700 350	-1 026 000		-362 000
ii) Aktiviteter som skaper inntekter				
Lotteri	-9 855 476	-9 685 000	4	-9 666 132
Salgsinntekter	-384 762	-595 000		-355 370
Annonseinntekter	-3 070 273	-2 690 000		-2 760 527
e) Finans- og investeringsinntekter	-339 873	-1 345 000		-2 237 711
f) Andre inntekter				
i) Fra forskningsfond til prosjekter	-1 678 484	-1 236 000	5	-1 444 115
ii) Diverse inntekter	-315 441	-164 000		-314 987
Sum anskaffede midler	-67 258 290	-61 361 000		-58 202 498
2 FORBRUKTE MIDLER				
a) Kostnader til anskaffelse av midler				
i) Kostnader til medlemsverving	482 519	693 000		447 118
ii) Kostnader til innsamling av midler	115 264	195 000		157 612
iii) Diabeteslotteriet	6 179 294	5 660 000	4	5 431 293
iv) Varekostnad og beholdningsendring	174 298	128 000		135 258
v) Tap på kundefordringer	13 801	0		85 763
b) Kostnader til organisasjonens formål				
i) Tilskudd (forskning)	4 040 260	4 080 000		3 825 979
ii) Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet				
Diabetesprosjekter	11 817 456	13 205 000	6	11 240 148
Tilbakeføring til fylkes- og lokallag	6 175 445	6 058 000		5 898 433
Bladene Diabetes og Diabetesforum	4 716 278	4 799 000		4 457 124
Internasjonalt arbeid	1 591 166	1 355 000		1 545 270
Medisinske rådgivere	256 512	250 000		228 370
Kurskostnader	896 212	1 653 000		614 425
Landsmøte	11 575	0		3 206 324
Ungdomsarbeid	1 138 180	1 473 000		1 173 811
Opplæring og brosjyrer	6 020 636	6 032 000		4 887 249
Informasjonskampanjer	2 752 019	2 789 000		2 323 815
c) Administrasjonskostnader				
i) Administrasjons- og personalkostnader	16 181 445	14 038 000	7	11 615 106
ii) Sentralstyret	2 396 429	2 249 000		2 268 258
iii) Avskrivninger inventar og utstyr	196 789	150 000	8	244 131
Sum forbrukte midler	65 155 576	64 807 000		59 785 489
3 ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT	-2 102 714	3 446 000		1 582 991
4 TILLEGG/REDUKSJON AV FORMÅLSKAPITAL				
i) Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner				
Arv til trivselstiltak for barn	-158 271	-201 000		-546 425
Arv til beste for de syke	0	0		-106 908
Innsamlede midler	0	0		134 095
ii) Formålskapital med selvpålagte restriksjoner				
Innsamlede midler	124 150	-223 000		0
Livsvarige medlemmer	0	0		-50 960
Forskning	-3 502 420	-3 000 000		-2 351 471
iii) Annen Formålskapital	5 639 254	-22 000		1 338 679
Sum disponert	2 102 714	-3 446 000		-1 582 991

BALANSE 31.12.2016 DIABETESFORBUNDET

	31.12.2016	noter	31.12.2015
EIENDELER			
a) Anleggsmidler			
i) Andre driftsmidler			
Inventar og utstyr	2 907 275	8	3 336 291
ii) Finansielle anleggsmidler			
Finansplasseringer	1 012 510	9	1 012 510
Finansplasseringer forskning	8 443 016	10	8 177 916
Innskudd Extrastiftelsen	400 000	11	400 000
Egenkapitalsinnskudd KLP	537 988	11	476 987
Sum anleggsmidler	13 300 789		13 403 704
b) Omløpsmidler			
i) Varebeholdning	234 211	12	225 340
ii) Fordringer			
Kundefordringer	1 426 799	13	918 124
Påløpne inntekter	2 546 244	14	2 530 352
Forskuddsbetalte kostnader	1 020 793		1 043 830
iii) Investeringer	0		0
iv) Bankinnskudd, kontanter			
Drift	22 229 486		16 787 559
Forskning	8 152 649		8 914 494
Sum omløpsmidler	35 610 182		30 419 700
Sum eiendeler	48 910 971		43 823 403
FORMÅLSKAPITAL OG GJELD			
c) Formålskapital			
i) Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	-1 156 471		-1 448 837
Arv til beste for de syke	-314 785		-314 785
Arv til trivselstiltak for barn	-841 686		-999 957
Innsamlede midler	0		-134 095
ii) Formålskapital med selvpålagte restriksjoner	-15 489 312		-22 797 886
Innsamlede midler	-258 245		0
Livsvarig medlemskap	0		-4 064 400
Forskningsmidler	-15 231 067		-18 733 486
iii) Annen Formålskapital	-17 678 455		-7 974 801
Sum Formålskapital	-34 324 237	15	-32 221 524
d) Gjeld			
i) Avsetning for forpliktelser			
Pensjon	-4 350 000	16	-1 402 988
ii) Kortsiktig gjeld			
Leverandører	-1 701 820		-1 482 702
Offentlig gjeld	-4 284 322		-3 773 659
Påløpne kostnader	-604 733		-750 409
Påløpne kostnader forskning	-471 250		-546 000
Forskuddsbetalte inntekter	-3 174 608	17	-3 646 121
Sum gjeld	-14 586 733		-11 601 880
Sum Gjeld og Formålskapital	-48 910 971		-43 823 403

Oslo, 21/4-2016

Nina Skille

Nina Skille
Forbundsleder

Morten Sandmo

Morten Sandmo
Nestleder

Sverre Ur

Sverre Ur
Styremedlem

Erlend Gjevrem

Erlend Gjevrem
Styremedlem

Marlon Hepsø

Marlon Hepsø
Styremedlem

Beate Banne

Beate Banne
Styremedlem

Maria Breistrand

Maria Breistrand
Styremedlem

NOTER REGNSKAP 2016

Regnskapsprinsipper:

Generelt

Regnskapet er satt opp etter reglene for frivillig virksomhet og retningslinjer fra Innsamlingskontrollen i Norge. I tillegg følges regnskapslovens regler for små foretak.

Direkte prosjektkostnader er klassifisert som kostnader til ”anskaffelse av midler” eller ”kostnader til organisasjonens formål”. Indirekte kostnader, herunder lønnskostnader til administrasjonen, er klassifisert tilsvarende i den grad de er knyttet til konkrete prosjekter. Indirekte lønnskostnader er da fordelt etter medgått tid. Ikke fordel bare indirekte kostnader er klassifisert som administrasjonskostnader.

Alle inntekter og kostnader knyttet til Diabetesforbundets forskningsfond inngår i aktivitetsregnskapet. Fondets formålskapital er spesifisert i balansen som formålskapital med selvpålagte restriksjoner. Det er i tillegg laget et eget regnskap for fondet.

Inntekter

Salgs- og annonseinntekter er inntektsført når den er utredet.

Kontingent er inntektsført ved betaling, forskuddsbetalt kontingent er periodisert.

Gaver, innsamlede midler og arvede midler er inntektsført når det er overveiende sannsynlig at midlene vil tilflyte organisasjonen.

Tilskudd inntektsføres i det året de bevilges for. Midler øremerket for særlige prosjekter inntektsføres i det år aktiviteten utføres.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Kortsiktige fordringer og gjeld omfatter fordringer og forpliktelse som forfaller innen ett år. Omløpsmidler er generelt vurdert til laveste verdi av kostpris/pålydende og virkelig verdi.

Anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt for varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over forventet økonomisk levetid. Ved varig verdifall foretas nedskrivning til virkelig verdi. Nedskrivning reverseres når grunnlaget for verdifall faller bort. Anleggsmidler aktiveres etter vurdering av beløp og levetid.

Investeringer i verdipapirer (aksje-/obligasjonsfond og pengemarkedsfond) er klassifisert som anleggsmidler og er vurdert til kostpris. Nedskrivning foretas når det antas å foreligge varig mindre verdi.

Nærstående

Transaksjoner med mulig nærstående parter er gjort på forretningsmessige prinsipper.

Skatter

Organisasjonen har ikke skattepliktige inntekter

Nøkkeltall

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Administrasjonsprosent	29%	24%	29%	25 %	27 %	28 %
Formålsprosent	60%	66%	65%	70 %	66 %	65 %
Innsamlingsprosent	90%	89%	92%	96 %	94 %	93 %

Definisjoner:

Administrasjonsprosent er definert som "Sum administrasjonskostnader i % av Sum forbrukte midler".

Formålsprosent er definert som "Kostnader til organisasjonens formål i % av Sum forbrukte midler".

Innsamlingsprosent er definert som "Sum anskaffede midler fratrukket kostnader til anskaffelse av midler i prosent av Sum anskaffede midler".

Note 1. Offentlige tilskudd.

Tilskudd	Overført fra 2015	Årets tildeling	Overføres 2017	Inntektsført
Statstilskudd ordinært - Driftstilskudd (BufDir)	0	6 227 810	0	6 227 810
Tilskudd Diabeteslinjen, motivasjonsgrupper, informasjonstiltak, minoriteter	0	9 000 000	0	9 000 000
Tilskudd Hdir Klar, ferdig, motivasjon!	103 917	0	0	103 917
Diabetesforum		200 000	-200 000	0
Mva refusjon utbet sentralt 2015	0	2 711 175	0	2 711 175
Fordelingsutvalget	0	736 416	0	736 416
Totalt	103 917	18 875 401	-200 000	18 779 318

Ubrukte midler pr. 31.12.16 periodiseres inn i 2017.

Note 2. Andre tilskudd.

Andre tilskudd	kroner
Andel spilleroverskudd Norsk Tipping	5 470 906
Atlas alliansen/NORAD - Zambia prosjekt	1 120 859
Atlas Ekstrastøtte OCAT	65 000
Frifond LNU-midler	1 021 839
FUNKIS (tilrettsleggings- og opplæringstilskudd)	57 299
Virke OU Fond - bevilgede tiltaksmidler 2015/16	50 000
Extra stiftelsen	3 822 057
tilskudd andre organisasjoner	11 607 960

Spesifisering av inntektsført tilskudd fra Extra-Stiftelsen:

Prosjekt	Overført fra 2015	Tilbakebet. 2016	Årets tildeling	Overføres 2017	Inntektsført
Eksterne prosjekter	0	0	1 605 000	0	1 605 000
Extra Diabetesskolesekken 2014	156 356	0	0	0	156 356
Extra - Slinker seg syk	0	0	372 000	-169 848,65	202 151
Extra - Diabetes på tegnebrett	0	0	410 000	-110 388,04	299 612
Extra - Kunnskap til egenmestring for unge	0	0	698 000	-111 718,95	586 281
Extra - Diabetesfadder	0	0	315 000	0,00	315 000
Administrasjonsstøtte	0	0	680 000	-22 343,79	657 656
Totalt	156 356	0	4 080 000	-414 299,43	3 822 057

Ubrukte midler pr. 31.12.16 vil bli overført til 2017. Resterende midler til «Kunnskap for egenmestring for unge» er ubrukte midler som betales tilbake til Extra-stiftelsen i 2017.

Note 3. Gaver/arv til forskning og øvrige tiltak.

Diabetesforbundet mottok i 2016 totalt 5,9 mill. kr i arv og gaver. Der giveren har ønsket at beløpet øremerkes spesielle formål, holdes det adskilt fra øvrige tiltak og disponeres på bakgrunn av særskilt vedtak i sentralstyret. Noe av gavene er samlet inn til spesielle formål og legges under innsamlede midler i balansen.

Note 4. Lotteri.

Diabeteslotteriet er et lotteri med skrapelodd. Tillatt solgte lodd i 2016 var 462.000 lodd á kr 25. Salgsperioden var fra januar til og med november, og totalt antall solgte lodd var 381.923. Vi har, som i fjor, brukt et eksternt firma til å selge lodd for oss gjennom telefonsalg, noe som i år har bidratt til en liten økning i loddsalget. Loddsalget til egne medlemmer og lag er nedadgående og andelen telefonsalg er voksende. I år ble det solgt om lag 187.000 lodd via telefonsalg og Diabetesforbundet

sitter igjen med 30% av inntektene tilsvarende 1,4 mill. kr. Netto inntekt til informasjons- og opplæringsarbeid fra lotteriet ble kr. 3.553.852. Salgsprovisjon til egne fylkeslag og lokalforeninger utgjorde kr 123.550.

Note 5. Fra forskningsfondet til prosjekter.

I henhold til vedtak i Sentralstyret er det foretatt overføringer fra forskningsfondet til følgende tiltak i regi av Diabetesforbundet:

Til egne prosjekter fra fond	Beløp
Diabetesforbundet forskningskonferanse	720 100
Regional Diabetesforum konferanse	44 912
Nasjonal strategi	300 000
Prosjekt "Nye nettsider"	443 000
Kostholdsprosjektet	170 473
Total	1 678 484

Forskningskonferansen ble noe dyrere enn budsjettet, mens Forumkonferansen og kostholdsprosjektet ble noe rimeligere enn budsjett. Totalt sett er bevilgningene i henhold til plan.

Note 6. Diabetesprosjekter.

Følgende tiltak og prosjekter er inkludert i denne posten:

Diabetesprosjekter	Beløp
Diabeteskonferansen	1 892 465
Lederforum	243 931
Diabetesforum drift	270 078
Forskningskonferanse	1 256 479
Diabetesforumkonferanse	41 912
Nasjonal strategi	427 260
Kostholdssiden	205 371
Diabetesskolen	456 748
Diverse utvalg	190
Inspirasjonsturne & opplæring tillitsvalgte	872 529
Diabetes og minoriteter	1 316 715
Barn- og familieutvalget	513 753
Kostholdsprosjektet	170 473
Klar, Ferdig, Motivasjon!	123 889
Eksterne Extra-prosjekter	1 605 000
Motivasjonsgrupper	1 383 136
Diabetesskolesekken	182 638
Extra - Slanker seg syk	202 151
Extra - Diabetes på tegnebrett	299 612
Extra - Diabetesfadder	353 127
Total	11 817 456

Note 7. Administrasjons- og personalkostnader.**2016**

Lønn, honorarer, arbeidsgiveravgift	10 471 911
Personalkostnader og pensjon	6 143 646
Kontorkostnader, husleie	3 866 156
Porto og trykking	964 305
Kontingenter	258 403
Reise, oppholdskostnader og servering	400 728
Andre utgifter	71 317
Internfakturert andre prosjekter	-5 995 023
TOTAL	16 181 443

Godtgjørelser i 2016 utgjør:**2016**

Forbundsleder, lønn og godtgjøring	801 989
Nestleder	93 960
Arbeidsutvalgmedlem	48 980
Sentralstyremedlem inkludert varamedlemmer	26 490
Generalsekretær	969 287
Nitschke AS, revisjon (inkl. mva)	128 562
Nitschke AS, særattestasjoner, (inkl. mva)	37 009
Nitschke AS, annen bistand og utlegg, (inkl. mva)	14 323

Antall ansatte:

Diabetesforbundet hadde 31 ansatte pr. 31.12.2016, fordelt på 29 årsverk.

Totale lønnskostnader:

Forbundets totale lønns- og personalkostnader utgjør:

Lønn	15 872 511
Pensjonskostnader	5 364 450
Arbeidsgiveravgift	2 776 812
Andre personalkostnader	2 097 786
Totale lønns- og personalkostnader	26 111 559

Pensjonskostnader inkluderer endring i avsetning for tilleggspensjonsordningen jamfør note 16. Andre personalkostnader inkluderer blant annet kostnader for innleide vikarer.

Note 8. Avskrivninger.

Driftsmidler	Inventar og utstyr	Lokaler	IKT-investeringer	Sum
Opprinnelig anskaffelseskost 01.01.16	635 008	-	3 063 966	3 698 974
Tilgang 2016	18 359	-	1 006 150	1 024 509
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.16	484 577	-	1 331 630	1 816 207
Bokført verdi pr. 31.12.16	168 790	-	2 738 485	2 907 275
Årets avskrivninger	121 894	-	1 331 630	1 453 525
Nye Nettsider	-	-	1 256 736	1 256 736
Avskrivninger inventar og utstyr	121 894	-	74 895	196 789

Driftsmidler med levetid over 3 år og anskaffelsessum over kr. 15.000,- aktiveres og avskrives over estimert levetid. Inventar er avskrevet lineært med 20 – 33 %, kontorutstyr og IKT-investeringer med 33,3 % og innredning av lokaler avskrives med 10 - 20 %.

Tilgang av IKT investeringer i 2016 på 1,0 mill. kr. fordeler seg på innkjøp av nye PC, I-pader og videokonferanseløsning på totalt 225.000 kr, ferdigstillelse av prosjektet «Nye nettsider» på 0,7 mill. kr. og oppgradering av Visma applikasjon på 75.000 kr.

Avskrivningskostnaden til prosjektet «Nye Nettsider» på 1.256.736 kr er ført under Kostnader til organisasjonens formål i aktivitetsregnskapet da dette er videreutvikling av en informasjonskanal.

Note 9. Finansplasseringer.

Investering	Bokf verdi 31.12.16	Markedsverdi 31.12.16
Alfred Berg Humanfond, drift	762 510	1 771 600
Skagen Global	250 000	569 865
Sum	1 012 510	2 341 465

Note 10. Finansplasseringer forskning.

Investering	Bokf verdi 31.12.16	Markedsverdi 31.12.16
Landkreditt høyrente	4 036 174	4 145 028
KLP Pensjon 2	3 236 721	3 501 693
Holberg Norden	500 000	1 201 030
Skagen Kon-Tiki	250 000	518 577
KLP Aksjeglobal Indeks III	420 121	995 946
Sum	8 443 016	10 362 275

Note 11. Diverse innskudd Formålskapital.

Innskuddet til Extrastiftelsen er vurdert til kostpris.

Innskuddet til KLP er estimert til 2,64% av premiereservene og reguleres årlig.

Note 12. Varebeholdning.

Varebeholdningen er vurdert til laveste av kostpris og virkelig verdi. Det er gjort nedskrivning for mulig ukurans.

Note 13. Kunder.

Kunder er vurdert til pålydende. Avsetningen på kroner 60.000 for forventet tap på utestående fordring er videreført til 2017.

Note 14. Påløpne inntekter.

Følgende er inkludert i denne posten:

Avsatt manglende sykerefusjon 2016	46.244
Avsatt mva Refusjon 2016	2.500.000
Sum påløpte inntekter	2.546.244

Note 15. Formålskapital.

	Inngående Balanse 01.01.2016	Disponering Resultat 2016	Omdisponering av Formålskapital	Utgående Balanse 31.12.2016
<i>Arv trivselstiltak for barn</i>	999 957	-158 271		841 686
<i>Arv til det beste for de syke</i>	314 785	0		314 785
<i>Innsamlede midler</i>	134 095	0	-134 095	0
i) Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	1 448 837	-158 271	-134 095	1 156 471
<i>Innsamlede midler</i>	0	124 150	134 095	258 245
<i>Livsvarige medlemmer</i>	4 064 400	0	-4 064 400	0
<i>Forskningsfond</i>	18 733 487	-3 502 420		15 231 067
ii) Formålskapital med selv pålagte restriksjoner	22 797 887	-3 378 270	-3 930 305	15 489 312
iii) Annen formålskapital	7 974 801	5 639 254	4 064 400	17 678 455
Sum Formålskapital	32 221 524	2 102 714	0	34 324 238

Forskningsmidler er regulert internt av egne statutter som er vedtatt på Landsmøtet. Innsamlede midler er regulert internt til valgte formål. De eksternt pålagte restriksjonene brukes i samsvar med givernes ønsker og føringer.

Innbetalinger fra aktive livsvarige medlemmer, som tidligere har ligget som en egen disposisjon i formålskapitalen, er flyttet inn under annen formålskapital i henhold til vedtak i sentralstyret januar 2017. Innsamlede midler er flyttet inn under formålskapital med selv pålagte restriksjoner da restriksjonene er satt ut ifra interne innsamlingsformål og retningslinjer for bruk.

Note 16. Pensjon.

Diabetesforbundet har en offentlig ytelsespensjon for sine ansatte i KLP. Neddiskontert forpliktelse er ikke innarbeidet i balansen. Totalt innbetalt premie i 2016 var kr. 2.417.438.

En gruppe på noen ansatte som ble ansatt før 11.11.1993 er med i en tilleggspensjonsavtale som skal sikre disse ansatte et ytelsesnivå som er regulert i en overenskomst mellom de ansatte og Diabetesforbundet. Tilleggsforpliktelsen er innarbeidet og avsatt for i balansen, og er beregnet til 4.350.000 kroner per 31.12.2016. Oppdaterte beregninger fra Aktuar viste at avsetninger fra tidligere år har vært for lav og det er gjort en tilleggsavsetning på 2,9 mill. kr. i 2016 som er kostnadsført i resultatregnskapet.

Note 17. Forskuddsbetalte inntekter.

Følgende er inkludert i denne posten:

Forskuddsbetalt kontingent	2.417.390
Innsamlede midler Zambia	122.356
Extra-midler	414.299
Periodisering statstilskudd – Diabetesforum 2017	200.000
Andre forskuddsbetalte inntekter	20.563
Sum forskuddsbetalte inntekter	3.174.608